

Annin kouluvuosi 1900-luvun alussa

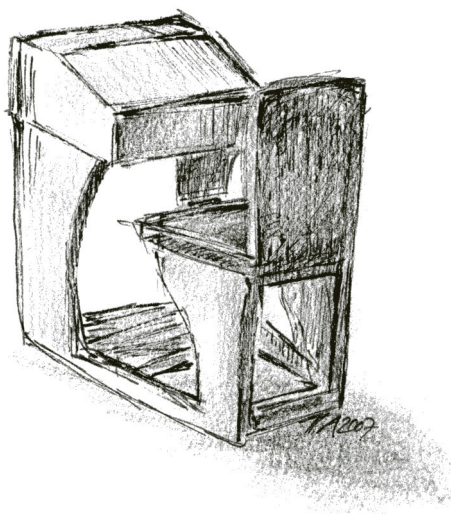
Annin kotoa Saukkojärvelle oli matkaa kymmenkunta kilometriä. Jos halusi lähteä kouluun, oli pakko hankkia kortteeripaikka, jossa yöpyä. Isä vastusti kouluun lähtöä ja mietti millä rahalla kortteeri maksettaisiin. Eihän kukaan yösjaa ja ruokaa ilmaiseksi antaisi. Anni oli aivan onneton, mutta äiti tuli avuksi. Hän lähti Annin kanssa ilmoittautumaan kouluun.

Kun opettaja kuuli Annin vaikeudet ja hänen suuren halunsa tulla kouluun, otti hän Annin koululle asumaan. Olihan nikkaripirtti, joksi opettajan asuinpirttiä sanottiin, suuri. Opettaja oli luvannut ottaa myös Eevan siihen asumaan.

Anni ja Eeva nukkuivat pirtin lattialla porontaljan päällä. Peittona heillä oli Eevan kotoa tuotu villaraanu, jonka alle he molemmat mahtuivat. Kun opettajan perheellä oli ruoka-aika, tytöt söivät polvillaan penkin ääressä. Opettajan rouva antoi tytöille keittoa, jota syötiin puukupista. Annilla ei ollut omaa leipää eikä maitoa, mutta Eeva antoi hänelle eväitään: rieskaa, voita ja maitoa. Iltaisin tytöt tiskasivat, kantoivat vettä kaivosta, lakaisivat lattiaa ja autoivat pienissä askareissa. Anni korvasi näin kortteerimaksun.

Joululoman tultua Annille tuli hätä. Jos hän kävelisi kotiin, isä ei kenties päästäisikään häntä takaisin kouluun. Asia hoitui niin, että Anni pääsi loman ajaksi lapsenlikaksi nuorelle parille, jolla oli monta pientä lasta. Eeva hiihteli kotiin ja palasi loman loputtua täysinäisen eväslaukun kanssa.

Kesän ajan Anni puolestaan oli pikkupiikana eri paikoissa, syksyllä sama käytäntö jatkui. Hän asui välillä koululla, välillä työpaikoissa. Raskasta se toisinaan oli, mutta koulua hän ei halunnut jättää kesken. Koulun päätyttyä Anni sai erinomaisen todistuksen.

Teksti: Raija Knuutila (2006).